

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . 2 " 50 "
Negyedévre . . . 1 " 25 "
Közsegeknek, körjegyzőknek és
néptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Va-
lentin K. fia, Weidinger N., Réz-
bányay J., Böhm Manó, Engel
Lajos kereskedésében és a fő-
dohánytözségében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (Ó-Posta-
utca) Lye.-nyomda, hol mindenkor
a legutányosabb árak szabotnak.
Minden beiktatott hirdetés után
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyílt-térben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, (Ó-posta-utca
Lye.-nyomda) küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ó-Posta-utca, Lyceumi nyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Adakozzunk!

A szintgyi bizottság vasárnap d. u. tartott ülésében megállapította a polgársághoz intézendő felhívás szövegét, mely a következő:

Felhívás!

A ki fűrkészőleg a lefolyt félszázad politikai és társadalmi viszonyaira visszatekint, a ki ily módon kellő figyelemmel kíséri hazánk kulturális fejlődésének fokozatait, lehetetlen azon meggyőződésre nem jutnia, hogy az elért, a művelt nyugattal szemben is már elismerést kívánó eredmény, a nemzeti szintgynek nem csekély mérvben köszönhető, mert hisz ez volt a lefolyt időszak azon bűvös köre, a melyben társadalmunk nyugat kulturájának jó részével könnyen és szórakozásra szánt időben megismerkedett és a melyben koszorús költőink hazaszeretetre, a közölcök megvalósítására ható önzetlen lelkesedésre ébresztő, s a félszázadot ostorozó művei folytán zengzetes anyanyelvünk és evvel nemzeti kulturánk a legborúsabb politikai viszonyok között is védelemre — hasonlattal szólva — kertészeti meleg ágyra talált.

S ha igaz az, a mit különben a történelem lapjai kétségtelenné tesznek, hogy „nyelvében él a nemzet“ úgy a magyar szintgyet, mint édes anyanyelvünknek és ezzel a magyar nemzeti szellemnek már a multban nagyérdemű művelőjét és a jelenben, úgy a jövőben is igen alkalmas terjesztőjét szívvel-lellekkel pártolni, felkarolni elengedhetlen

hazafias kötelesség, mert csak a vak, vagy gondatlan nem látja azt, hogy a magyar nemzeti kultúra terjesztésére még nagy a tér és e tekintetben a nemzeti színháznak, a társadalmi élet ezen kiváló iskolájának még sok a teendője, mely tér elfoglalása és teendők teljesítése életkérdés annyiban, a mennyiben minden parlagon hagyott helyet az idegen dudva foglalja el és terjedhet onnét alkalmas időben métegy gyanánt tovább.

Hazánk közel ezredéves multja óva int minden magyart arra, hogy a jövő biztosítása végett a jelent gondos előrelátó gazdaként felhasználja és az ősök szent örökét minél virágzóbban törekedjék az utódoknak átadni.

De nincs is művelt nép, mely Thália csarnokának felemelését nem tartotta szükségesnek és arra nem iparkodott volna; és nem is tarthat igényt a műveltségi fokra hazánkban azon társadalmi kör, mely a magyar szintgynek nem kész otthont alkotni.

Városunk társadalmá érzvén ezt, hivatását e tekintetben is feltegy, már a 40-es években létesített színházat, mely hála a hatóság magyarosító törekvésének, a nemzeti szintgy állandó csarnokául szolgált mindaddig, míg azt az idő romboló hatása e célra alkalmatlanná nem tette annyira, hogy közbiztonsági szempontból 3 év előtt bezárni kellett és azóta sajnos, a nemzeti színészet, a szórakozásra legalkalmasabb időben — a téli évad alatt — társadalmi viszonyaink

nem csekély hátrányára, működéssel nem bír és be kell értnünk azzal, hogy a tavasz nyujtson disztelen bódéban némi műélvezetet.

A közönség tagadhatatlanul magas műügyéhez mért szintársulatnak prosperálására itt alkalmas talaj van, csak-hogy első föltétel az, hogy a színház a biztonsági és kényelmi követelményeknek megfelelőleg és elég nagyságban állítassék elő, hogy a helyárak viszonyainkhoz képest szabathassanak meg, ékként módjában állhasson a kevésbé vagyonosnak is a műélvezetet igénybe venni.

Pécs város köztörvényhatósági bizottsága a városi magyar színház létesítését elhatározván, — a város anyagi viszonyait, ugy azon körülményt szem előtt tartva, hogy a szeényebb osztály ily czélnál lehetőleg kímélendő, — a mi az összes szükségletnek pótladó utján való fedezése mellett ki nem vihető — kimondotta azt, hogy a város rendelkezésére álló területen kijelölendő alkalmas építési helyen föltűl 50.000 frtot áldozni kész.

Mivel azonban tudta a törvényhatósági bizottság azt, — hogy a jelen viszonyok között magasabbra nem fokozható áldozattal a kitűzött nagy czél csak is Baranyamegye tek. közönsége s a társadalm műveltebb s illetőleg vagyonosabb részének készséges hozzájárulásával lesz gyorsan megvalósítható, — bizalommal fordult megénk nemes közönségéhez és városunk értelmes polgáraihoz s megbizta ezen szintgyi bizottságot

A „PÉCS“ TÁRCÁJA.

A hűtlen asszony dala.

— Bajz —

Itta: Orion.

A „PÉCS“ eredeti tárcája.
(Folytatás és vége)

Az erdő csöndes volt, a lombok sűrűjén itt ott még felleszállott az alkonyodó nap; a szép asszony lábai alatt mosolyogva hajlongtak — fű, fenyér, s az erdei virágok; a csipkerózsza érdes tövise ruhájába kapaszkodott, a kuszó málna zöld ernyője alól vérszemekkel tekintett utána . . . de ő mindezt nem érezte, nem vette észre; sietve haladt el virágon, bokor mellett — s a völgybe vezető ösvényre térve, mohó szemmel tekintett — az alkony árnyában pihenő tölgy felé . . . mely őt vonta, vezette.

— Tovább kell mennem, — mondá mosolyogva — innen nem látok semmit, a szénégetők utja a legközelebb.

Zerge könnyűséggel futott le a lejtőn a kies mosolygó völgybe. Itt még több volt a virág, pirozabb a málna, mint odafön; de ő most sem nézett rájuk, megállt, hogy katarja alatt megigazgassa haját, kiegyengesse ruhája csipkét. A szénégető kunyhóknak mögött már látszott az öreg tölgyfa koronája; a mint megpillantá, halantékában

lúktetni kezdett a vér, míg kezét hangosan verő szívére kellett hamar leküzdötte, szívén-ek hangos dobogása megszűnt és lassan bár — de mégis a kitűzött cél felé tartott.

Egyszerre csak figyelve állott meg utjában; egy régen lakatlan álló házík fölöl éneklés úté meg fűlét.

A rozzant kunyhó küszöbén egy cigányasszony ült, durva kenderfonatból zsinort kötve; ősz haja a hátra kötött veres kendő alól ziláltan hullott arcába; kezében villángyosran cikázott a fonál, míg ajakáról az erdő csöndjében tiszta érces hangon szólt a dal:

Virázzik már a cseresznyefám is,
Kinyíltot már a majoránám is —
Ugy befonta szép nyoszolyám szélét,
Ki sem látom barna babám képet.

A szép Csillomné lebilincselve állott egy helyben, míg a cigányasszony el nem hallgatott. Még ily szívhöz szőlaón dalt nem énekelte előtte soha senki. Hogyan, hogyan se, talán mintegy biztatást keresve tovább haladásra, megállt egy percre a kunyhó előtt s a cigányasszonyhoz lépett. Köszöntötte és megkérdezte tőle, hogy mikor és honnan vetődött ide, mert ő dacára, hogy évek óta lakója ez erdőnek, még soha sem látta.

— Adjon Isten! kedves asszonyom, — viszonzá nyájás köszönetére a cigányasszony. — Azt mondja hogy újság előtte ezen erdőben a dal s itt e kunyhóban az ismeretlen lakó; bizony nem is

csodálom, régen nem voltam én már ezen a vidéken, számos év óta lakatlan e hájék, mely valaha az én tulajdonom volt. De hát mi csoda van ebben? Ifjúságomban sokat barangoltam én is a nagyvilágban s most, mint a fáradt madár este a fészékbe, visszatértem én is e rozzant küszöböz, hogy rajta hunyhassam be szememet.

A szép erdősné tekintete szótlanul csüggyt a cigányasszony naptól barnított arcán, a melyen semmi nyoma sem volt a szépségnek többé; de a mely a mély barázdákkal árkoit vonások dacára is ép oly beszedes volt, mint imént dala, úgy, hogy önkénytelenül leereszkedett csipkés szoknyájával egy rőzsekőtrege és helyet foglalt vele szemben, felszólitva őt, mondjon neki valamit élte történetéből.

A cigányasszony hervadt ajkai körül, a fiatal nő szavára, rejtélyes mosoly villant meg, míg sötét szemével fűrkésző tekintetet vetett annak arcára.

— A szép fiatal asszonyok csak szeretnek is elandalodni az ilyen öreg anyókák regéin; — mondá azután — mi pedig szívesen beszélünk nekik, mert ha fájdalmas is a régi emlékek felidézése azért mégis jól esik néha a letűnt napokról beszélni.

Itt laktam bizony, kedves asszonyom, ifju koromban én is ebben a szép harasztú erdőben. Fakó Jucnak hívtak, suttásos mellényt, meg hajpántlikát viseltem, mint a parasztlányok; hirc dalos voltam, úgy meg tudtam hármaztatni a

azzal, hogy a megye és város területén a társadalmi segélyt — nevében igénybe vegye.

Nagyot, nemeset és maradandót csak is vállvetett buzgalommal, egyetértéssel lehet alkotni, — s hogy ezen erények a megye és ennek központját képező városunkban otthonosak, mutatják a társadalmi intézmények, tanusítják különösen városunkban az emberbaráti intézetek.

Valamint ezek létüket a szív legnemesebb érzületében, a felebaráti szeretetben nyerték, — úgy nem lehet kétkelkedni arról, hogy a nemzeti színtű csarnoka is, — a hazafias lelkesültségben, a közművelődés előmozdítása iránti törekvésben — életre talál.

Hozzon mindenki, a nemes cél oltárára — lelkesülten annyi áldozatot, a mennyi tehetségének megfelel, — szép megyénk törekvő központjában a magyar műza ismét kedves otthonra talál, s rövid idő múlva a „hazafiaság által a nemzetiségnek” emelt színesarnok élénken hirdetendő azt, hogy a megye és város törvényhatósága, úgy társadalmi egyaránt nemzeti és kulturális hivatásának magaslatán áll, — örökösök és buzgó halad elő.

A színtű bizottság tehát, a midőn köztudomásra hozza, hogy a hazafias adományok összegyűjtésére gyűjtő iverk bocsájtattak ki, — a város köztörvényhatósági bizottsága nevében tisztelettel és bizalomtelten felkéri a megye és város tisztelt honfiai és honleányait, hogy a megbízott gyűjtő urak által előmutatandó, avagy hozzájuk küldendő gyűjtő iverk adományait bevezetni s a pénzát szolgáltatni szíveskedjenek.

Megjegyeztetik, hogy oly esetben, midőn a tisztelt adományozó a gyűjtés alkalmával az adni szándékolt összeggel készpénzben nem rendelkezik, — igen szívesen vétetik, — ha az adomány nyilatkozattal biztosítatik s az abba irt összeg folyó év végeig a városi házi-pénztárnál lefizetetik.

Pécsett, 1889. január hó 6-ikán tartott színtű bizottsági ülésből.

Kardos Kálmán,

Baranyamegye és Pécs sz. kir. város főispánja,
mint a színtű bizottság elnöke.

Jeszenszky Ferencz,
kir. tanácsos allásán, mint
a színtű biz. alelnöke.

Krasznay Mihály,
kir. tanácsos, a színtű végrehajtó bizottság elnöke.

Aidinger János,
királyi tanácsos, polgármester.

Dr. Toldy Béla,
a színtű bizottság jegyzője.

E fölhívás ékesszóló szavaihoz felesleges minden hozzászólás. Elég annyit tudunk, hogy minden krajcárral, melyet a közművelődési ügyre áldozunk, városunk emelkedését mozdítjuk elő. Es van-e pécsi polgár, ki e magasztos célra közreműködését megtagadná? Adakozzunk!

Adakozásokat szerkesztőségünk készségesen elfogad és hírlapilag nyugtáz.

A Csáky rendelete.

Tisztelt Szerkesztő Úr! Engedd meg, hogy mint a fenti leirat által meglehetősen közelről érintett, a viszonyokkal is eléggé ismerős, a nélkül, hogy a b. lapod mult számában megjelent cikkre reflectálnék, néhány megjegyzést kockáztassak. melyeknek helyességéről annyival inkább megvagyok győződve, minthogy nem csupán a magam nézete, hanem inkább egy szakemberek között tartott objectív és független discussio viszanja.

Ha valamiről, úgy a Csáky rendeletéről el lehet mondani, hogy habent sua fata — dispositione. Szegény bold. Trefort legalább kétszer adta ki ugyanazt a rendeletet tán még szigorúbb hangon: osztálytanácsos külföldi főigazgatónak, főigazgató igazgatónak, igazgató szaktanároknak, szaktanárok meofogták az orrukat, és maradt a régi. Közölte Napló, közölte Hírlap s nem fájt egyiknek se a más feje. Hogy azonban most ország-világ így felajánlta: annak meg van a maga oka. Én teljesen s tökéletesen meg vagyok arról győződve, hogy a miniszter rendeltetése kiadásában semmi egyéb nem vette, mint azon helyes és igaz tapasztalatokra alapuló informatója, hogy a német nyelvből, melynek szükséges voltát senki kétségbe nem vonhatja, sokkal nagyobb eredményeket lehetne és kellene is fölmutatni, mint a hogy az a középiskolákban tényleg történt. De másfelől senki sem tagadhatja, hogy a miniszter úr rendelete kiadására a lehető legrosszabb időt és alkalmat választotta. Mert igen kevés ember lesz az egész országban a ki azt ne higgye s „e hit (nekik) nem pusztá szellő.” hogy e rendelet az ép tárgyalásban levő honvédelmi törvényjavaslattal a magyar nemzeti értekre igen kellemtelen összefüggésben van.

A mi most már a rendeletet, minden egyéb-től eltekintve illeti, végsorsra aligha lesz egyéb, mint a mi az előzőké volt, sőt ki tudja, nem fog-e még inkább ártani az ügynek az által, hogy a kedélyeket ennyire fellázította. a mi pedig ép az úgy érdekében nagyon is sajnálatos lenne.

Mert a német nyelv tudása — ki merné kétségbe vonni — határozottan hasznos, sőt szükséges, noha azért nem nélkülözhetetlen; Magyarország, ma nem; nem is szabad annak lennie. Tagadom először is azt, hogy idegen nyelv tudása nélkül m ű v e l t magyar ember nem képzelhető. Megengedem, hogy szakképzettséget — bármily téren — nem szereshetni magyarul, de hogy a legáltalánosabb s legszélesebb körű m ű v e l t s é g e t tisztán magyar nyelven ne lehetne elsajátítani, az ily állítás arcul csapása annak az ernyedetlen, pihenést nem ismerő munkásságnak, melyet — nem is beszélék többről — egy fél-század óta a magyar irodalom oly óriási erőmegtűréssel, oly páratlan szorgalommal kifejtett. Magyar embernek ily állítani vagy tudatlanság, vagy hazafiatlanság.

Hogy a rendeletet s annak hatását minden oldalról teljesen megvilágítva lássunk, nem szabad megfeledkeznünk ama két, lényegében igen fontos körülményről, melyet ép e rendelet nagyon is élénken előtérbe tol.

Ezek egyike a m a g y a r n y e l v m e l l ő z é s e. k ö z ö m b ő s e n v é t e l e. Kérem, nem fogok véresszájuskodni: nincsenek kuruc-hajlamaim. De mondja meg nekem akármelyik középiskolai tanár, különösen ha még nincs véglegesítve, hogy nem örökre keresztet vehet-e karrierjére, ha valamely fölöttes hallatára az iskolában elvétette a der die-das-t? Micsoda országra szóló skandalum az! hogy nem szegényen-e magát az ilyen tanár! So noányi bicskás, vagy debreceni kanász, vagy kecskeméti gányó! De azt hiszem, kevés tanár lehet, a ki még nem hallotta: egyik vagy másik kollégája mint játszózatik az alanyi és tárgyas igeragokkal, vagy mily kevés érteke van pl. a dupla-mássalhangzókat irt. Oh szegény arról nem tehet, földvidéki, szépesi, bánáti, szép. hogy annyira elsajátította, azért csak nem vehetjük el a kenyerét. A helyett jön egy rendelet: magyarból kivétel nélkül képesítve van minden professor, s megtörténik az a valóban arcpirító szűgyen, hogy a magyar grammatikát, egész közköztudatunk alapját a középiskola 4—5 alsó osztályában mindenki tanítja, csak az nem, a ki értene hozzá. Uram, ez nem frázis, tessék utána járni és meggyőződni. Azt a belga, hollandi, svéd swajeci tanárt, ki anyanyelvét tökéletesen nem bírja, korbácscsal kergetnek ki az iskolából, nálunk? nálunk rábizák az anyanyelv tanítását. Csak a der-die-das ban nem szabad hibát ejteni.

A másik dolog még ennél is messzevágóbb talán. Széles Magyarországon nehéz, veritékes, soha senkitől meg nem hálált, nem méltányolt munkát folytatt most egy kicsiny, lelkes csapat a hazafiaság szent nevében: a magyarosítás munkáját. Nagyon is ránk fért már. A kinek volt része benne, tudja: micsoda munka ez. Hogy ássák a vakondok az aknákat párhuzamosan az alá, a mit mi építettünk. A vakondok-munka sötétben és titokban folyt. Egy óriási hatalom súlyát érezték s érezték minmagunk is mögöttünk: a

nótát, hogy a környékbeli fiatalok hajnalig is elhallgattak; ezért a szép dalolásért kímél meg édes apámtól, a ki csak egy szegény szög-verő cigány volt, a banda primása: Héja Marci, feleségül.

Egy estén, midőn így gunyhóknak előtt dalogattam, erre lovagolt vadásztársaságával a kárpáti herceg s a mint meghallotta énekemet, felparancsolt a kastélyba urammal, a primással együtt, hogy ő hegedűlőn én pedig daloljak előtte.

Szinte előttem áll még most is az a szép fiatal herceg, a mint ott ült az ezüsttel megterített asztal előtt, hallgatva Marci hegedűjét és az én dalomat. Ez a kis nóta tetszett neki legjobban mindegyik között, melyet az imént daloltam. Egyre csak ezt újrátarta. A borral telt serleget kezében forgatva, szeme csak úgy bányta felém a szikrák, mint a tüzes vas a kalapács alatt. Én pedig bokorra kőve fejemen a piros olajos kendőt, csipőre támasztott kézzel hármaztattam előtte a nótát, hogy csak úgy hasadozott belé a szívem. Mikor pedig már kifogytam a dalból, a herceg felkelt helyéről, az urammal egy százforintos bankót nyújtott begedűgyantára, nekem pedig átfogta a derekamat és oda ültetett maga mellé a selyem divánra. Azután pedig, már magam sem tudom, hogy hogy is volt egészen! . . . Az a ragyogó szoba, az a csillogó sok drágaság megszüditett . . . A mellet a pompa mellett olyan szegénynek tűnt fel az én kis füstös gunyhóm,

és a mosolygó vig nagy úr mellett, olyan kopottnak a szegény Héja Marci.

Ott maradtam a kastélyban. Tánc és dal között tűnt az óra, hajnal után az est; most sem tudnám megmondani, hogy meddig voltam ott: csakhogy egyszer a java mulatozás között szívembe nyillalott a fájdalom! Eszembe jutott Marci s öreg apám, a miért így elhagyám őket. És mintha egyszerre szárnym nőtt volna, úgy repültem ki abból a fényes kastélyból, alig érintve lábammal a földet.

A sok ragyogó gyűrűt, selymekendőt, miket a herceg adott, mind ott hagytam. Rögön, sáron keresztül futottam e kis gunyhóig, de már későn érkeztem; édes apám távollétem alatt meghalt, megölte a bánat; uram pedig megtört szemmel, hamvadó tekintettel fogadott a küszöbön. Hegedűjét összetörte előttem s megátokozott, hogy bujdossam a nagyvilágban s ne legyen soha nyugalmam, a miért szétromboltam boldogságát.

Azóta lettem én ilyen buidosó, kober cigányasszony, ki ma itt, holnap amott siratja ifjúságát. Ej, én csak azt mondom minden menyecskének: szeresse az urát igaz hűséggel és becsülje meg hajlékát, ha olyan szegény is, mert ninesen olyan bánat, mint a hűtlen asszony bánata!

A szép Csillomné az öreg Fakó Juci végszavainál hevesen kelt fel a rőzscesomagról; alig bírta egy pár szíves szóval megköszönni az

elbeszélést s megígérni, hogy ha az elkészült zsinorral felkeresi — busásan megjutalmazza érte.

Azután mintha neki is szárnyai nőttek volna, úgy repült fel a meredek parton vissza az erdőbe. Ruhájába bele kapaszkodott a tövises vadrózsa, karját megbeszé a boróka bokor; a mint pedig hátra tekintve a villám-sújtott tölgy előtt egy phantom szerű férialakot pillantott meg és távolabbról az őrt álló pajtások gunyhahatája üte meg fölét, nem nézett többé sem jobbra, sem balra, hanem üldözött vadként rohant előre, mig kimerülve lihegő kebellet ért haza kapujához.

Itt azután megállt s körültekintett, nehéz szívén pedig egy szemébből kigördülő könnyvel könnyített; ezen a könyön át egészen más színben tűnt föl előtte az erdő magánya. A suttogó lomb, a csörrenő haraszt, melynek eddig nyelvét nem éreztte, új léttel mosolygott most elé.

A mint pedig szobájába lépett, felnyitotta zongoráját s végig futtatva ujjait a billentyűkön, az est búvós nyugalmában lágyan csendült meg ajakán a dal . . .

Virágzik már a cseresznyefám is,
Kinyitolt már a majorannám is,
Ugy befonta szép nyoszolyám szélét,
ki sem látom barna babám képét.

magyar államát. Ott van most is. De melyik gaz nem fogja most felhasználni a rendelet örven: inkább németül tanulok. Pedig ettől ugyancsak távol estek a rendelet intenciói; ezek a követ kezmenyei mégis meglesznek.

De szükség volt-e, s éppen ebben az alakjában, rendeletre? A német nyelvre szükség van, s nem tanítják vagy nem tanulják eléggé. Jó Bold. Terfort kormány alatt, ez idegen lábbeteg kormány alatt jött divatba, hogy mielőtt egyéb dolog nem akadt a budavári palotában, egy úkázban fölgrúgták, prostituáltak az ország egész tanári karát. Nos, ugy tetszik, e tekintetben nem állt be változás. Nem hiszem, hogy legyen a világon még egy ministerium, mely kimenjen a maga házi szennyessét a piacra mosni. Pedig mi haszon! A jóra való jót, törekvőt elkedvetleníti, hogy önmagával is meghasonlík, a lustajá, a haszontalanja pedig fől sem veszi. Ennek nem az a módja. Minden fölgrúgtat meg látogatja az iskoláit minden évben. Észreveszi, hogy ez vagy az a tárgy rosszul megy. Barátom, ezen segíteni kell. Új le csak mellém, gondolkozzunk, hogy lesz jobb. Tán így, tán amúgy segíthetnénk. Esztendőre megint eljövök, jobb legyen, mert póruul jársz. — Természetesen, fűresded esetén ne azt nézzük, hogy melyik concurrensten hoi keresztelték vagy pláne nem is keresztelték, melyiket melyik portentum vagy képviselőcske ajánlja, hanem ne vesszük ki azt, a ki legtöbb garantiát nyújt az eredményért.

S aztán menjünk el a baj fészke. Azt hiszem, nemcsak én vagyok az egyetlen, a kinek működésben volt a német nyelv egyik tanárvizsgálójának saját szájából a legfélreérthetlenebb Kraftausdruckokkal fölkéseiint hallani a candidatusokat, a mért hogy — gyengédnek szólvá — a semminél is kevesebbet tudnái a vizsgákon. A miben igaza is volt az illető urnak. S mikor megkezdtem tőle, hogy hát megbuktatták-e őket, azt felelte, hogy nem. A miben megint nem volt igaza. Persze, hogy az ilyen professzorok aztán nem is taníthatnak jól németül.

Végőő vigasztalásul azonban constatáljuk csak, hogy mind ezek mellett is nem olyan kétségbejött annak a német nyelvnek az állapota. A maturansok csaknem mindenike vizt magával a középiskolából anyni német tudományt, hogy ha valaha az életben csakugyan komoly szükségse talál lenni a német nyelvre, azon az alapon kényelmesen tovább képezhesse magát. Ennyi pedig untig elég: a középiskolának nincs is más célja, mint a tudományos alapot megadni. Tudókat nevelni nem hivatása. A ki pedig ennyit sem vizt magával (van olyan is), biz abból nem lesz magyar philologus se, de phisikus se, mathematicus se soha. Kérem csak, ne hányjuk vessük úgy azt a „szóban és írásban teljesen birják“-t; nem adják azt ingyen, pénzért se mindenkinek. Számoljuk csak össze, hányan vagyunk, kik az a n y a n y e l v ú n k e t „szóban és írásban“ teljesen birjuk. Azaz hogy ne számoljuk össze, jobb, ha nem tudjuk, téiek hogy az eredmény nagyon elszomorító lenne. De akkor aztán

mindenestre egy kissé magunkba szállanánk, s nem kivánnánk — lehetlent.

A mivel pedig megint nem azt akartam mondani, hogy ne tanuljunk németül. De bizony csak tanuljunk, — de ne ilyen zajjal. Tanulok én is: „szóban és írásban“ teljesen még én sem „birom“.

Professor.

Megyei közgyűlés.

A hétfői közgyűlés elő bizonyos érdekeltiséggel nézett mindenki és méltán. A tárgysorozaton ott állt a sásdi szolgabíró nyugdíjaztatásának kérdése és mi sem tetszhetett valószínűbbnek, mint azon föltevés, hogy ez alkalommal a nevezett szolgabíró ügye egy vagy több oldalról szelölzöttettni fog, ami nem is ártott volna, tudva lévén, hogy a szél és vihar csak tisztítja a levegőt és itt — lét volna mit tisztítani. Szélnék és viharnek azonban még híre sem volt. Az állandó választmány egyszerűen bejelenté, hogy a Feszti Károly, Trixler Károly és Hölbling Miksa által felüvizsgált orvosi bizonyítvány, mely szerint Radocsay Sándor főszolgabíró betegsége miatt képtelen hivatala ellátására, az igazságnak megfelel s ennek folytán a nevezett 12 év, 1 hó és 17 napi szolgálat után 575 frt 38 kr nyugdíjjal — a közszolgálatban történt érdemeinek a megye közönsége részéről történt elismerése mellett — nyugdíjaztatott. A nyugdíjba vonuló főosztviselő távozásáról megnyugvással veszünk és vehet velünk együtt az megye egész közönsége tudomást és midőn ennek kifejezést adunk, reméljük, hogy utódul oly egyén fog választatni, kinél a közigazgatás ö n c e l és nem e s z k ö z, ki tudja mily felelősség jut annak osztályrészt, kit a vármegye közönsége egy járás élére állított, ki hivatalos közegeivel jó egyetértésben, de a szükséges tekintélyt mindig megtartva és a nélkülözhetetlen decorumot egy a magán, mint a közélet terén mindenkor megőrizve működik és a ki nem fogja megengedni, nem fog okot szolgáltatni arra, hogy hivatalának vagy közönsége ügyei országos szennyessé válnának, szegényt hozva az egész megyére, melynek minden polgára orca-pirulással hallja és említi nevét. — A sásdi szolgabíró ügyével különben az alispáni jelentés is foglalkozott, bejelentvén, hogy a főszolgabíróról származó kelt hírek alaplatanoknak bizonyultak; miért is az ellene indított fegyelmi vizsgálat jogerejűleg becsünettett; Csima Lajos szolgabíró ellen azonban „szabálytalan hivataloskodás“ esete constataltatott, mi miatt állásától fölfüggesztett. Ügyében legközelebb alispáni határozat fog hozatni. Bizalommal várjuk be azt is reméljük: olyan lesz az, hogy egyszer mindenkorra elmegy a szolgabírónak kedve a szabálytalan hivataloskodástól. Itt az ideje, hogy azok, kik a megyei közigazgatás ellenőrzését vezették, e magasatos tisztelet méltányossággal bár, de a legnagyobb éréllyel töltsek be, személyválogatás

és protektio nélkül. Ellenkező esetben: minden nap mélyebbre ássák azt a sirt, mely a megyei autonomiát már most is elnyelésével fenyegeti. Azért tehát: caveat consules. . . .

Fontosabb tárgyak közül megemlítendő, hogy dr R u l l János tb. mohácsi járásorvossá neveztetett ki. — A közigazgatási bizottságból kilépett J e s z e n s z y Ferenc, N é m e t Lipót és dr F e s z t i Károly újól megválasztattak. Mohács nagyközségnek a közevet-ván szedési jog, melyet az állandó választmány megtagadandónak vélemezett. Német Lipót hathatós fölszólalására megadatott. — A M. Egregy, Kársz és Battyán községek álltal kért új körjegyzői állás rendszeresítése, miután ennek költségeit e községek nem birják meg, megtagadtattott. — A helybeli csendőrszárnyarancsnokság megkeresésére elhatározottatott, hogy a munkanélküli vándorlegények esavargásának megállítására szabályrendelet fog alkotatni. — A garéi körjegyző kérelme egy segédjegyzői állás rendszeresítésére — megtagadtattott; ugyanígy határozta a korácsidai jegyző hasonló tartalmu kérvényére vonatkozólag, kinek fizetése azonban meg nem felelően csekélynek találtatván, 473 frtról 600 frtra emeltett. — A hercegszöllősi ujra alakult, a karancsiból kivált jegyzőség fizetése szabad lakásban, 4/5 hold szántóföldben és 900 frt készpénzben állapított meg. — A nagy-tófalusi jegyző fuvarátalánye a községek által megajált 490 frt helyett 250 frtban engedélyezte.itt.

Egyedüli vitát — legszűkebb keretben — Pécs sz. kir. város megkereső levele — a színház költségeihez való járulás végett — kelteti. A közgyűlés N é m e t Lipót lelkes fölszólalására, melyhez S z i l y László és B e n k ő Gyula is hozzájárult, s melyben szépen fejtegette, hogy Pécs a megye szívé képezi és hogy mindaz, a mi itt a haladás, a kulturérdek előmozdítására szolgál, egyttal a megye érdekében is van és így minden eszközzel előmozdítandó, elhatározta, hogy a város megkereső levele kiadatik az állandó választmányának, hogy az, mint a főispán kijelenté, módot találon arra, hogy a megye, ha nem is méltóságának, de anyagi viszonyainak megfelelőleg járuljon a pécsi színház megvalósításához. Ha valahol, itt nincs helye a szükmarkúságnak. Ha valaha, most kell előtérbe lépnie a megyének. Nem célg az, hogy a gyűjtő ívek kiküldetnek a főszolgabírákhoz körözés végett. A megye közönségének, mint ilyenek, anyagi viszonyaihoz mérten ugyan, de minden esetre méltóságának megfelelő összeggel kell a színházalaphoz járulnia. Nem szabad feledni, hogy a megye még eddig mit sem tett a székvárosért, pedig annak fejlesztése, emelése, szépítése a megyének is kötelessége és mert a megye intőző férfait kötelességtudó férfiaknak ismerjük, bizonyosra vesszük, hogy az új színház ügyét tölök telhetőleg elő fogják mozdítani.

Még egy nevezetes határozat, jobban mondva kijelentés történt s ez Szily fölszólalására, ki

A szerzői jog története.

Irta: Dr. Mutschbacher Victor.

A „P É C S B eredeti tárczája.

VII. Végre: Magyarországra vonatkozólag különösen.

Ámbár nálunk már Mátyás király alatt, tehát a könyvnyomtatás első idejében Budán könyvnyomda létezett⁶⁶), az utányomtatás egéslen irányzott első törvényes intézkedést mégis csak I. Ferenc bocsátotta ki a 1793. év nov. 22-én kelt rendeletével, melyben kimondatott, hogy azon nyomdászok, kik belsőldi írók műveit jogtalanul utányomtatják, a körülményekhez mérten szigoru büntetéssel sújtandók, s azonfölül teljes kárpótlásra is kötelezendők.⁶⁷)

Azokban ügy látszik, hogy a privilégium adásának szokása eleinte nálunk is meg volt, s a magyarországi kiadó is kértek és nyertek kir.

kiváltságleveleket arra, hogy bizonyos könyveket kizárólagosan csak ők nyomtathassanak.⁶⁸)

Egyébiránt I. Ferenc az 1794. jan. 24-én kelt kir. rendelete által már a viszonzóságot is megállapította Austria és Magyarország között arra nézve, hogy a Magyarországbán kiadott művek Austriában és viszont az Austriában kiadott művek Magyarországbán után ne nyomtathassanak.⁶⁹)

Elvben tehát a szerzői jog már ekkor el volt ugyan ismerve nálunk is; de mert törvény azt határozottan és tüzetesen nem szabályozta, midőn újabb (1830 óta) az irodalmi és könyvkereskedői élet nálunk is fejlődni kezdett és élénkebb lett, vele együtt a szerzői jogot sértő visszaélések is csakhamar lábrakaptak, s így azon óhaj, hogy a szerzői jog védelmére törvény alkotassék, nálunk is mindinkább jógerssá és általánossá lett.⁷⁰) Ugyanazért már 1844-ben S c h e d e l (Toldy) Ferenc, mint a Kisfaludy-társaság

igazgatója, egy ülés alkalmával indítványt tett arra nézve, hogy az írói jogra vonatkozó törvény meghozatala érdekében kérelem terjesztessék elő az országgyűlésnek, s ugyanakkor mindjárt egy az országgyűlésnek bemutatandó kész törvénytervezetet is felsajnlított az ülésnek. A Kisfaludy-társaság az indítványt elfogadta és a kérelmet a törvénytervezettel együtt S z e m e r e Bertalan borsodmegyei követ által még az ugyanazon évben tartott országgyűlés elé is terjesztette. Az országgyűlés e törvénytervezetet az előterjesztő követ átvizsgálására bizta, ki is azt átvizsgálván s egy kiegészítéssel ellátván, mely a művészek jogaira vonatkozik, azt újból az országgyűlés elé terjesztette.

Ezek után a karok és rendek háza, valamint innét felterjesztve a főrendiek háza, a javaslatot némi módosítás után elfogadták, és Ó Felsőleg elé terjesztették szentesítés végett. A szentesítés azonban elmaradván, ezen javaslat törvénynyé nem lett.⁷¹)

Később 1847-ben a magy. kir. udv. cancellaria ismét készítetett egy újabb javaslatot; de ez a közbjött politikai események folytán még az országgyűlés elé se u terjesztett.⁷²)

1853 május 1-én elterjesztettétvén nálunk

⁷¹) Ld. a Kisfaludy-Társaság évlapjait 1843—45. l. k. 56—83. ll. — V. ő. H. u. m. u. d. m. 23—29. ll.

⁷²) Magy. ig. u. h. u. indokolas az írói és művészi jog-ról szözü törvényjavaslathoz. (Melleklet az 1852-iki 385 sz. irományhoz.) 2. és 3. bek.

⁶⁶) Az első nyomdát G e r ő b László budai prépost állította fel Budán. Ezen nyomdában lett nyomtatva 1478-ban a „Chronica Hungarorum“. (Orizetik a budapesti m. kir. tud. egyetem könyvtárában.) Sokáig azonban nem állhatott fenn ezen nyomda, mert már s 1484-ban kiadott esztergomi misekönyv. Nürnbergben, s 1488-ban kiadott Turóc János chronicája Velenceben, Augsburgban és Brünben nyomtatottak V. ő. F e s z t e r. Die Geschichten der Ungern Leipzig 1822. V. k. 661—662. ll. — R o t t e k VI k. 242 l. * jegyz.

⁶⁷) E kir. rendelet szövegét közli S c h e d e l (Toldy) Az írói tulajdonról (Pest 1810) című munkájában az 59. lapon.

⁶⁸) Ld. e rendelet szövegét S c h e d e l i d m. u. a. 60. lapon * jegyzet alatt.

⁷⁰) V. ő. S c h e d e l i d. m. 61. és köv. ll.

nem tetszését fejezvé ki, hogy az árvászéki ül-
nökök és jegyzők folyton jutalomdíjakat és fi-
zetésközléseket kérnek, kijelenté, hogy hajlandó
az árvászéki ülnökök és jegyzők fizetését e gy-
kiségi fölemelni, miért is az ügy kiadatott a
szervező bizottságnak és ezzel a közgyűlés vé-
get ért.

A tiszti előfogatok.

A tiszti előfogatok ügyének régőhajtott ren-
dezése céljából a megye közgyűlése küldöttséget
küldvén ki, az a következő jelentést terjesztette be:

Tekintetes Közgyűlés!

Mult évi ápril hó 9-én 226. szám alatt ho-
zott határozatra van szerencsén javaslatunkat
a következőkben előterjesztett:

A közmunkák szabályozásáról szóló 1844.
IX. t. cz. 14. §-a kimondotta az elvet, hogy a
tiszti fuvarozások rovatához tartozó
s a megyei közigazgatás által igénybe veendő
előfogatok ezentul is azok által lesznek kiszol-
gáltatandók, a kik azokat addig is kiszolgáltat-
ták, s valamint az országos, illetőleg megyei köz-
munkaerő egy része az igás állatokon alapul,
így az előfogat fuvarozás is napjainkig tényleg
egyedül azok köteleessége volt, kik erre alkalmas
igás állatokkal, vagyis előfogatokkal bírtak.

A különböző időszakokban az előfogatozás
kötelezettsége más más módokat szerint tör-
tént ugyan, de a fentemlített elv mindig fenállott.

A változott viszonyok azonban magának a
közmunka-erőnek is más alapokra leendő fektet-
ését igényelték, egyedül a kézi s illetőleg igás
erő napjainkban már kizárólagos közmunka alap-
nak tekinthető; tudjuk, hogy a közmunkák ren-
dezéséről az új törvény javaslat már elkészült,
s hogy ez az eddigi ódon alappal szakított, az
egyenes adót állítja fel alapul, és a hozzájárulást
és készpénzzel határozza.

Ebből kiindulva, a tiszti előfogatozás kér-
désében is nézetünk szerint, hasonló új felfo-
gatásnak kell érvényre jutnia, vagyis meg kell ál-
lapítani, hogy nem csak a főfogattal bíró egység
tartozik a megyei közigazgatás részére kiállítandó
előfogatok terhére viselni, hanem részt kell venni
a teherben mind annak, a ki egyáltalán a köz-
lekedési eszközök felállításához, fenntartásához
hozzájárulni tartozik.

A előfogatozás kérdése ugyanazon alapa
ra vonatkozhat, mint a közmunka, melynek az
nézetünk, s a fent idézett törvényben kimonda-
dott elv szerint egyik ágát képezi.

A közmunka váltásig alap tehát az, mely-
nek terhére jövőben a közigazgatási előfogatozás
teljesítését hárítani véljük, vagyis megszűnővén a
természetben a közmunka, megszüntetendő a la-
kosságnak amugy is csak egy bizonyos részét
sújtó természetbeni fuvarozás is és ebből folyó-
lag megszüntetendő azon intézkedés is, hogy né-

melik járásban a közmunkán felül, még előfogat
váltások legyenek kivetve.

Az említettük törvényjavaslat önmagában
a közmunka ügyben mind az alispánnak, mind
a járási tisztviselőnek oly nagymérvű munkálko-
dást és utazást juttat osztályrészlű, hogy utó-
bit ez eddigi elég szűken mért utitálánnyal
semmiképp sem eszközölhetik, teljesen megfelelően
és igazságnak tartjuk tehát azt, hogy uti kia-
dások fedezéséhez a közmunka alap is hozzájá-
ruljon, s ez által a már rendszeresített utitálány
segítségével nekik oly eszköz adassék, melylyel
a természetbeni előfogatok igénybe vétele nél-
kül, jövőben a hivatalos utazásaikhoz szüksé-
ges, és mindig készen álló fuvarot biztosíthatassák.

Tisztelettel javasoljuk tehát, hogy az 1890.
évtől kezdve a közmunka alaplól évenként az al-
ispánnak 600 ft., a főszolgabíróknak egyenként
400 ft. a szolgabíróknak 300 ft. előfogat díj adas-
sék, oly kikötéssel azonban, hogy közigazgatási
utazásaikhoz egy-egy előfogatot készen létében tar-
tani kötelesek.

Kimondandó e mellett természetesen az is,
hogy a megyei közigazgatás részére akár ter-
mészetben előfogatok előállítá-
sa, akár ilyenek külön megvál-
tására azontul senki sem köte-
lezhető.

Ezen javaslatunk szerint a 200.000 ft. régi
közmunka alap évenként 5500 forinttal lenne meg-
terhelve, a mit részünkről megfelelő, s az ala-
pot é r z é k e n y e n e m é r i n t ő hozzájá-
rulásnak tartjuk.

Ezen módózzattal megszabadul a lakosság a
mai fejlettebb gazdasági viszonyokat fölöttébb
sújtó kötelezettségtől, hogy fogatával előállani,
vagy pedig azt még külön megváltani köteles;
de viszont ezen módózzattal az illető tisztviselők-
nek is megadatik a legsikeresebb eszköz arra,
hogy a közigazgatás fokozott, és igen gyakran
rögtön indulással összekötött teendőinek ellátá-
sához a mindig készen álló fuvar biztosíthatassék,
mert kétségbe nem vonható postulatuma a mai
közigazgatásnak az, hogy a tisztviselő utazási
alkalmasságát lehetőleg biztosítani kell, s őt az
előfogatok ugyszólván patriárcális
cíhelődésétől függővé tenni nem lehet.

Midőn ebbeli javaslatunkat szíves figye-
lembe s illetőleg elfogadásra ajánljuk, egyuttal
kérvük hogy elfogadás esetén a nagyméltóságú
közmunka és közlekedésügyi miniszterium jóváha-
gyása kikérressék.

Kelt Pécsézt 1889. évi január hó 13-án
tartott küldöttségi ülésünkben. Szily László s. k.
küldöttségi elnök. Bartosságy Imre s. k. főjegyző,
Antal Pál s. k. főszolgabíró.

Ezen javaslat a hétfőn tartott közgyűlésen
egyhangú helyesléssel elfogadottat s azt mint
korszerű, liberális s az eddigi visszasszágokat gyö-
keresen orvosló intézkedést részünkről is elismer-
éssel fogadjuk.

A szerzői jogot szabályozó törvényünk meg-
hozatala érdekében dr. P a u l e r Tivadar, volt
igazságügyi miniszterünk, a törvényjavaslatot már
1882. évben elkészítette. A javaslat a szerzői
jogra vonatkozó köz. német birodalmi törvények
nyomán készült és még 1882. év nov. 20-án
indokolással együtt az országgyűlés elé terjesz-
tetett.⁷⁶⁾ Az országgyűlés ezen javaslatot kiadta
az igazságügyi bizottságnak, mely beható tár-
gyalás alá vévén azt, újból átdolgozta. benne
stílusai változtatásokat tett, azt egyes kiegészíté-
sekkel megváltoztatott, s az egész művet az ere-
detitől eltérő felosztásban szövegezte. Ezen átdo-
lgozott törvényjavaslatot aztán az igazságügyi
bizottság jelentésének kíséretében 1884. február
9-én az országgyűlés elé terjesztette,⁷⁷⁾ honnét
azonban az a részletes tárgyalások alatt fölle-
rült módóítottányok és indítványok folytán újabb
tárgyalás véget ért ismét visszaküldetett az igazság-
ügyi bizottsághoz.

Ezek után végre, miután ezen bizottság
1884. év. márc. 6-án ezen második tárgyalásról
szóló jelentését is előterjesztette az országgyű-
lésnek, a javaslat a képviselőházban végleg le-
tárgyalatott és ott 1884. év. március 12-én, a

⁷⁶⁾ Ezen törvényjavaslat és indoklása feltalál-
ható az 1881-1884. években tartott országgyűlés kép-
viselőházának iromány-gyjteményében. XII. k. 385. sz. a.

⁷⁷⁾ Az ig. b. bizottság jelentése a módóított tör-
vényjavaslatl együtt feltalálható u. o. XIX. k. 735. sz.
a. — A bizottság előadója volt A p á t h y István,

— **Conversio.** Bécsből sürgönyzik a „Pester
Correspondenz"-nek, hogy ott 12-én délután
az osztrák hitelintézet helyiségeiben értekezlet
tarthatott a konverzió ügyében. A prospektusok
már ki vannak nyomtatva, a közzététel napját
illetőleg azonban még nem lett határozat hozva.
(A közzététel a csütörtöki hivatalos lapban történt.
A prospektus megnevezi úgy a földtermen-
tesítési, mint a többi fontosabb cimeteket.
A szerk.)

— **Hírek Szerbiából.** Belgrádból írják:
Miniszteri válság e pillanatban nem létezik többé,
vagyis világosabban szólva, a válság elvesztette
actualitását. Milán király, miután minden szem-
pünetből alaposan tanulmányozta a politikai con-
stellatiót, alkotmányos jogával élve, elhatározta,
hogy megtartja a jelen kormányt. S tényleg,
nincs komoly ok e perben, mely olyan minisz-
terium alakulása mellett szólna, a melynek tag-
jai kizárólag a radikális párt hívei lennének.
A nagy skuptina számára megejtett választások
eredménye semmi befolyással sem lett az új kor-
mány alakulására. A nagy skuptina, vagy ne-
vezük: a nemzetgyűlés, egyedül azon célből
hivatott össze, hogy tárgyalja és szavazza meg
a király kezdeményezésének köszönhető új alkot-
mányt. E feladat teljesítése után a nemzetgyűlés
tagjait baba küldik tűzhelyekhez: az ügyek fo-
lyama halad s velők nem törődik senki és egyet-
len egy parlamenti párt nem érvényesítheti tag-
jainak nagy számát, a melylyel a nemzetgyű-
lésben bírt.

De — hangsúlyozza a „Pester Correspondenz“
belgrádi tudósítója — másként áll a rendes
skuptinával, mely jövő szeptemberben hivatik
össze s mely tényleg képviseli fogja az ország
törvényhozó testületét. Ha a radikálisok ez alka-
lommal újra többségre jutnak, ők lesznek mer-
bizva az új kormány megalakításával. Amde
addig a király teljes joggal megtarthatja a jelen
kormányt, mely csak a loyaltás sugallatát követte,
a midőn lemondását nyujtotta át a királynak.
De e tekinteteken kívül létezik még egy másik
nem kevésbé plausibilis, tudniillik az, a mely az
új alkotmányra vonatkozik. A jelen kormány
tagjai szerkesztették az új alkotmányt, de még
az új törvények egész sorának kiegészítésére
szorul az. Ezen természetesen tehát, hogy azok, kik
az új alkotmányt kidolgozták s annak szemlélett
ismerik, folytatni fogják a kiegészítő tervezetekre
vonatkozó munkálatokat. Gáncs illeti-e ezért az
uralkodót, hogy nem akarja mellőzni a hű és
hazafias férfiakat, a kik példa nélküli részrehaj-
latlanságuknak adták bizonyítékát, s a kik egész-
en a teljes önmegtagadásig tanusították a
loyalitást? Most arról van szó, vajjon a radica-
lisok a jövő szeptemberi választások alkalmával
is oly tömör többségre fognak-e jutni, mint
mostanában, vagy a mi valóságban, a haladó-
pártiak és a szabadelvűek fognak-e győzni az új
alkotmányban megszabott lajstromos szavazás

is az austr. polg. törvénykönyv, azal egyidejű-
leg életbelépttetett nálunk is a szerzői jogról
szóló 1846. évi austr. törvény⁷⁸⁾, mely azonban
az 1860. okt. 20-án kelt diploma folytán az
austr. kormány többi intézkedéseivel együtt ha-
tályát elvesztette.

Ez után az országbírói értekezlet által ja-
vaslatba hozott s a m. kir. curia által 1861.
jul. 23-án elfogadott „ideiglenes törvénykezési
szabályok“ tárgyunkra vonatkozólag csak annyit
mondott ki, hogy „az ész szíleményei is oty
tulajdon képeznek, mely a törvény oltalma alatt
áll.“⁷⁹⁾ Ezen időtől kezdve tehát ezen alapelv
alapján tisztán csak a bírósági gyakorlatra volt
bizva a szerzői jog törvényes oltalmának miben-
léte és szabályozása.

E bizonytalan állapoton végre is segíteni
kellett. A szerzői jognak törvény által leendő
szabályozását kiállításba helyezték már az 1877.
16. t. c. 19. s az 1878. 20. t. c. 19. cikke; de
életbelépttetvén az 1875. 37. t. cikkbe foglalt
kereskedelmi törvényünk, mely a kiadó ügyletet
részletesen szabályozza,⁸⁰⁾ már ezen törvény ki-
egészítése végett is törvényhozságnak meg-
kellett alkotnia a szerzői jogról szóló törvényt,
a mi bekövetkezett 1884-ben.

⁷⁸⁾ Stubenrauch Das allgem. bürg. Gesetz-
buch (Wien 1869) III. k. 352—353. ll.

⁷⁹⁾ O. b. 6. I. r. 23. §.

⁸⁰⁾ 1876. 37. t. c. II. r. 8. c. imé,

főrendiek házában pedig u. a. hó 24-én, elfogad-
tatott. Ó Felsége által u. a. év april 26-án
szentesítettet, és mint törvény (az 1884: 16. t.
c.) 1884. május 4-én kihirdettetett.⁸¹⁾

A sajtó egyébiránt nálunk is, miként egész
Ausztriában 1848 előtt szigorú censura alatt
állott.⁸²⁾ II. József egy 1781. jun. 11-én
kelt edictuma által ugyan már enyhítette azt, és
Szatmárnegyed már 1843-ban a censura megszü-
ntetésére utasított adott országgyűlési követelések⁸³⁾
az mégis még csak az 1848-iki politikai mozgal-
m folytán lett Ausztriában az 1848. márt. 14-én
kelt legfelsőbb elhatározás által.⁸⁴⁾ Magyar-
országban pedig az 1848. t. c. által megszüntetve,
és a sajtó szabadá téve.

⁷⁸⁾ Ld. az 1881-84. országgy. képv. háza 133.,
307., 314—316., 318., 323., 325., 326., 335. és 356. ülés-
seinek jegyzőkönyveit

⁷⁹⁾ A censurát különböző szigorú rendeletek sza-
bályozták, az újabbak közül iynek voltak az 1796.
febr. 22-iki rendszabály (Censur-Ordnung) s az 1810.
sept. 10-én kelt előíranyzat (Censurvorschrift). V. ö.
S c h o p f Das Schutzgesetz gegen Nachdruck u. Nach-
bildung... in Verbindung mit den Censurvorschriften.
Prag u. Leitmeritz, 1848. — H a r u m 24—25. ll.

⁸⁰⁾ H o r v á t h Mihály. Magyarország története rév.
előadásban. (Budapest, 1876. 338—339. ll.)

⁸¹⁾ H a r u m id. m. 291. l.

segélyével, mely úgy intézkedik, hogy minden választó kerület legalább két oly képviselőt válasszon, kik akademián készültek, bírnak. Remélhető, hogy a jövő skopistina nem csak földművesekből s a legalsóbb papság tagjaiból fog állani, hanem képzett műveltek emberekből is, a kik nem fognak között munkát végezni a radicalokkal.

— Szerájévóbból jelentik a „Pester Correspondenz”-nek, hogy a szerajevó-mostári vasútvonal elkunálatai a téli idő dacára serényen folynak, annyira, hogy a rendes építést a tavasszal foganatosítani lehet.

F A R S A N G.

Carnaval herceg és neje: Laetitia hercegnő szomorodott szívvel jelentik első szülötöknek, az oly szép reményekre jogosított J o g á s z - B á l - n a k gyászosa elhunytát. Az új szülött, alig hogy megszületett, meghalt, a feletti keserűségben, hogy hercegi atyjának alattvalói töle szokásos hódolatukat nagy részt megtagadták. A hívek azonban nagy gyászort rendeztek. Ősi szokás szerint, a Hattyuban, zene-szó és tánc mellett. A gyászolók között ott voltak: Berecz Károlyné, Egry Dezsóné, Egryné — Hauser Judit aszonyok, továbbá: Ambrus Etel (Viszlórol) Berecz Klótdil Bokor Olga, Benyovszky Irén (Szt.-Lőrinc), Dulánszky Riza Dobszav Mariska, Fölker Etti, Gresz Ilka (Siklós), Holzmann Aranka, Heindl Irma (Dr.-Szt.-Márton), Jeszenszky Aranka Krausze Mariska, Lechner Janka, Nagy Paula, Nendtvich Vilma, Petrás Hedvig és Paula, Pfaffer Ilka, Percel Irma, Petras Nina, (Siklós), Rakovits Ilka, Rihmer Ada, Sándor Olga (Vársend), Sinkovics Mariska, Soósó Ilona, Straicher Katinka és Anna Thaly Olga, Ugródy Anna (Szederkény), Varga Tekla N.-Ürögh). Zsille Etel k. A város notabiltásai közül Kardos Kálmán főispán, Aidinger János, Smekal Manó ezredes, Laky ezredes, Sável Kálmán, Opris Péter, Fekete Mihály, Lechner Gyula, Dulánszky Adolf, Erreth János, Dr. Bors Emil, dr. Mntschbacher Viktor Németh József, stb. A fiatalabb jogász nemzedék csaknem teljesen hiányzott, ami igazán nagy tisztelenség volt az elhunyt iránt. Legyen neki könnvű a föld és szerencsés a földmádás mához egy évre vagy — későbbre.

Alarcos bal. A vörös-kereszt egylet álarcos bálja, melynek sikere immár hagyományosan mondható, az idén február 9-én fog megtartatni. A bált M o r a v i t z Lajos őrnagy rendezi, a töle megszokott körültekintésű és tapintattal és így nincs benne kétség, hogy az nemcsak kellemes mulatsága lesz az ideifarsangnak, de anyagilag is szép eredményt fog fölmutatni.

Az első pécsi veterán és segélyező egylet 1889. évi február hó 2-án a Scholcz-féle sör-csarnokban a helybeli katonai zenekar közreműködése mellett játékonny célú t á n c v i g a l m a t tart. A tánc rendezést Stephan Romuald táncmester ur szivességűl eszközöli. A szünörákban Kórody Károly népzene-kar fogja a közönséget mulattatni. Kezdeté esti 8 óra. Beléptidj. — előre váltott jegyekkel, tagok és katonáknak 40 kr., nem tagoknak 50 kr. Beléptidj este a pénztárnál személyenkint 60 kr., család-egy 4 személyre 1 f r t 50 kr. Jegyek előre váltottak: Zsivánovics Károly, Dobszav Antal, Rézbányai János, Simon János, Eizer János, Köszl János, Kepes Kálmán, Alt és Böhm, Matros János, Tiglmann Alajos, Lill János és Gyimothy Gyula kereskedő uraknál, — Escher Alajos, Czirkák Antal, Weindorfer Fülöp, Minasch József és Weininger János vendéglős uraknál — továbbá az egyleti helyiségben és az egyleti pénztárnoknál.

A szigetvári játékonny izz. nöegylet, szombaton este az ottani előkelő társaság élénk részvétele mellett igen sikerült táncestélyt rendezett, melynek tiszta jövedelme 108 f r t 6 k r volt. Tudósítónknak a hölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni: Blau Berta és Laura, Bienenfeld Malvina, Ehrenfeld Rezsinka, Goldstein nővérek, Lackenbach Szerá, Prager Ida, Rechnitzer Honka Schwarz nővérek, Vörös Honka és Weisz Rozália kisasszonyok. Blaué, Ehrenfeldné, Fuchsné, Goldsteiné, Hoffmanné, Kainer Adolfné, Kainer Berzsiné, Kárpátié, Kohné, Magyaré, Nicsoviczné, Neuháusné, Rechnitzerné, Spiegelné,

Schlesingerné, Szalayné, Szöllősvné, Spitzerné, Steinné, Vilnayné, és Weiszné asszonyokat. — Ez alkalommal fölfűsztek, hölgyek: Özv. Fuchs Abrahámné 5 f r t, Schlesinger Samunné 2 f r t, Diamant Simonné 2 f r t, Krausz Albertné 1 f r t 50 kr., Özv. Weisz Lipótné, Kainer Adolfné, Kainer Bernátné, Bürgner Julia, Spiegel Terézia, Fuchs Zsigáné, Weisz Julia. (Csökoly) és Róder Josefa egyenkint 1 f r t. — Urak: Gróf Andrássy Aladr 5 f r t, Salamon Gyula 4 f r t, Grünhut Jakab 3 f r t, Deutsch Dávid 2 f r t, egy vidéki 2 f r t, Nicsovic Vasul 2 f r t, Ocsodál János 2 f r t, Mouszpart János, Hoffmann Miksa, Kohn N., Löffler Gyula, Duchon Ödön, Kohn Miksa, Lackenbach Oszkár, Fischmann Adolf, dr. Hoffmann Jakab, Rechnitzer Sándor, Ocsodál Lipót, Pauncz Simon, Schlesinger József, Nagy Mihály, Krausz Miksa, Reif (Budapest) és Szalay József egyenkint 1 f r t, Spitzer Gyula 50 kr., Barwart Károly 40 kr., Glöckner Henrik 20 kr. Fogadják ez uttal is a nöegylet hálás köszönetét. — A kedélyes mulatság tulajdonképp zárúnépepélyt egy sikerült estély képezte, melyet a nöegyletnek közbeesülésben álló elnöknője: Özv. Weiszné urhölgy másnap adott és melyet még a háziur Kainer, továbbá Brumm és Rosenthal kedélyes pohárköszöntői; Rosenthalné asszony zongorajátéka, majd Kainerné éneke fűszereztek.

H I R E K.

Tisztújítás a kaszinóban. A pécsi nemzeti kaszinó vasárnap d. e. tartá tisztújító közgyűlését, melynek eredménye: Elnök: J e s z e n s z k y Ferenc altápn, alelnök: R á t h Mátýás, igazgató: N a g y Jenő, pénztáros: S z i g r i s z t Lajos, ügyész: J o b s z t László dr. jegyző: i f j S e h Károly dr. számvető: P r e u s z Adolf, könyvtáros: F e i l e r Mihály és O b e r m a y e r Géza. Ezután megválasztott a február 23-ikán tartandó bál bizottsága és a választmány, melynek tagjai: Aidinger Jnos, Lill János, Lechner Antal, Schapinger Joachim, Sável Kálmán, Fekete Mihály, Kardos Kálmán Liltke József, Zsolnay György, Schmekal Manó, Bartosságh Imre, Förster Béla, Krasznay Mihály, Dr. Szeredy József, dr. Koharits Károly, Angyal Pál, Salamon József, Hofner József, Fischer Ferenc, Erreth János, Maletter Rudolf, Bolgár Kálmán, Bánffy Simon, Blauhorn Antal, dr. Hólling Viktor.

A pécsi nemzeti kaszinó holnap, vasárnap d. e. 10 óra körül folytatólagos közgyűlést, melyre a tagok ez uton is tisztellett meghívatnak.

A színügyi bizottság végrehajto választmánya vasárnap d. u. 5 óra körül tartott ülésében K r a s z n a y Mihály kir. tanácsos elnöke alatt megállapította a polgárokhöz intézendő felhívás szövegét, melyet lapunk más helyén közlünk és melyről elégtellettel kell megemlítenünk, hogy az a helyi sajtó által fölszólalásaiban elfoglalt álláspontra helyezkedett. A szükséges nyomtatványok előállítását — tekintettel a közcélra — Feiler Mihály, a lycuumi nyomda bérleje az előállítási áron följajlotta. — A gyűjtőívvek kiosztása ügyében holnap, vasárnap d. e. 11 óra körül a végrehajto bizottság ülést tart a város közgyűlési termében.

Hymen. B a l l u s Zsigmond kaposvári ügyész eljegyezte özevgy Jeszenszky Józsefné leányát: Z s ö f i k á t.

Felolvasás. A pécsi kereskedelmi önképző és betegsegélyző egylet helyiségében holnap f. hó 20-án d. u. 5 óra körül dr. G e r a c e Péter realiskolai tanár „Székely népballadák fejtegetéséről” felolvasást tart. Vendégek szívesen láttnak. **Rendjelviselési engedélyi** Bankos Sándor dunagőzhajósi hajóskapitány Szerbia királytól Mánthól: a 1 V. oszt. Takova rendet kapván, ő Felsége ezen rend jelvényeinek viselését megengedte.

Alügyészszó nevezetett ki Ballus Zsigmond szigetvári aljárásbíró a kaposvári ügyességhez. **Ügyvédi irodát nyitott** dr. F á l ö p Kázmér Nagykanizsán.

Halálozás. Perlát H o r v á t h Mariska meghalt 13-án, 19 ik évében. — Gábella G á b e l i c s Imre nyug. kir. törv. bíró. — Chinorány Géza pécsi posta és távírda igazgatósági felügyelő apósa meghalt 13-ikán, 75 ik évében.

Az ügyvédi kamarából. Dr. D a r á n y i Ferenc tamási és dr. Rüll Béla mohácsi ügyvédek a pécsi ügyvédi kamara lajstomába folytatólag fölvettek.

Országos mozgalom a véderőjavaslat ellen. A budapesti egyetemi ifjúság az országgyű-

lési függetlenségi párt egyes tagjaival érintkezésbe lépve, alintározta, hogy a véderőjavaslat ellen, mely az országgyűlésen csütörtök óta tárgyalatlik, országos mozgalmat indít meg, mely célból a hazai akadémiai ifjúságot egy Budapesten tartandó gyűlésre hívja meg és velök együtt fölhívja a polgárságot, hogy a javaslat ellen népgyűléseket tartson. A központi bizottság küldötte: dr. Takács Zoltán csütörtökön d. u. érkezett Pécsre s itt a joghallgatók által fogadtatván, d. u. 6 óra körül jogászgyűlést tartatott, hol dr. Takács előadta küldetését célját: a pécsi joghallgatók csatlakozását a mozgalomhoz, mi ki is mondatott és amit helyeslünk is, (mert ama javaslat nemcsak oktanulni szigorú és terhes az ifjúságra, de megalázó is;) meg kell azonban rónunk dr. Takács túlzásait, mert azt állítani, hogy immár alkotmányos jogaink végfoszlányait kell megmentenünk, nem csak nem igaz, de nevétséges handabanda. Az ifjúság demonstráljon a reá nézve s értelemes javaslat ellen, ez joga, sőt kötelessége, de — ne üljön föl a szóbaloknak, mert az nem illik joggal foglalkozó emberekhez.

A városi tanügy állása az 1888-ik év második felében: A város területén volt, illetőleg van 16 közégi, 4 felekezeti és 2 magán, összesen 1 J iskola: ezen kívül 2 árvaház, a páspók 18, a városi 70 árvával, a kereskedelmi közgyűléskola 41 tanulóval, egy alsó fokú ipariskola 712, egy alsó fokú kereskedelmi iskola 76 tanulóval és egy ovoida 179 növendékkel. A tankötelesek száma: 6—12 éves 3993, és 13—15 éves 1524, összesen: 5517. Ezek közül iskolába járt: elemibe 3516, ismételőbe 1093, polgáriba 140, magánintézetbe 138; középiskolába 576, összesen 5463. Iskolába nem járt 54. A tanulók közül 4654 (85%) r. k., izraelita 630 (11.5%) görög keleti 20, ev. ref. 62, ágostai 88; anyanyelv: magyar 4693 (85%) német 533 (9%), tót 195, horvát 34, szerb 7, román 1. Tankönyve volt mind az 5463 iskolás gyermeknek, kik közül 2908 összesen 38730 iskolamulástást követelt és melyből pénzbírsággal 423 büntettetett. Az iskolából kilépett 678 tanuló, kik mindannyian tudtak írni, olvasni. Tanító munkósdót 79, közülük 38 férfi 41 nő; segédtanító 17. Az iskolák bevételei: 93454 f r t, terményekben 15898 f r t, ösztöne 109,352 f r t. Kiadások: rendes tanítók fizetése: 40967 f r t, segédtanítók 8790 f r t, fűtés, tisztogatótásra 5155 f r t, felszerelésre 1324 f r t, szegény gyermekek segélyezésére 1075 f r t, vegyes szükségletekre 16098 f r t, tőkésítés, vásárlás, építkezésre 35133 f r t, összesen 109,352 f r t, vagyis 46222 f r t-tal több, mint a múlt évben, mely összegben az izr. új iskola költségei foglaltatnak. A múlt évhez képest a tankötelesek száma emelkedett 5 tel, az iskolába járók száma pedig kevesebbet 81-gyel, mely szám az ismételő iskolásokra esik s magyarázatát abban leli, hogy az iparostanokok száma 1127-ről 1093-ra apadt.

A város közegészségi állapota az elmúlt fél évben elég kedvező volt. Ugy a megbetegedések, mint a halálozások száma tetemesen apadt; meghalt ugyanis az 1888-ik év első felében 551 egyén, a második fél évben pedig 478. Járvány e fél évben nem volt, ugy trachoma (egyiptomi szembetegség) sem fordult elő a városban, a vidékről azonban 7 ily beteg hozottt be a kórházba, hol elkülönítve kezeltettek. A kórházban ápolattott az első fél évben 1811 beteg, a másodikban 1479 s így az apadás 332; ápolattott a városi kórházban 1076, az irtalmasokéban 336, a bányatelepeiben 67. Elhalt a kórházban 108 egyén, közülök 89 idegen. Élve születtek 532 gyermek, meghalt 478 egyén s így az idegen elhaltak leszámításával a születési többlet 143, vagyis 0.95 /o, (ami nagyon kevés.) Az új születettek közül 278 fiú és 254 leány; vallásra nézve 464 r. k., 50 izraelita, 18 ágostai evangélikus. Törvényes származású 448, törvénytelen 84, vagyis 15.73 /o. Házasságra lépett 149 pár. Iker született 4 ízben. A meghaltak között volt 247 fiú és 231 nőnemű; vallásra nézve: 443 r. k., izraelita 21, ágostai 7, helvét 6, görögkeleti 1. Legmagasabb kort egy 95 éves özevgye nő ért el. Halva született 42 gyermek, közülök 34 törvényes, vagyis 81 /o. — A piacon higitott tej 15 ízben, éretlen gyümölcs 26 ízben, gyanus gomba 10 ízben, romlott hal 12 ízben koboztatott el.

Felfüggesztett jegyzők. U g r o s d y Adolf szederkényi és S z o m b a t h e l y i József németbölji jegyzők, miután ellenök a pécsi törvényesek előtt vád emeltetett, a megyei közig. bizottság keddi ülésén állásuktól fölfüggesztettek,

Az első pécsi veterán és segélyező egyesület f. hó 13-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. A tagok nagy érdeklődése mellett. Az elnöki számadás, jól lehet a múlt év sok segélyezés, temetkezés és beszerzési költségeivel járt, 157 frt 11 kr. jövedelmet mutat fel. Az egyesület pénzügyi állása 1917 frt 83 kr. leltári értékekkel együtt 2560 frtot 15 krt képvisel. Elnöknek Bózsás József és vele az összes tiszti-kar megmaradt állásában. Az egyesület helyisége a Scholzele sörccsarnokba helyeztetett át.

Az első mohácsi jótékony nőegyesület bevételai voltak a múlt évben 515 forint 60 kr., kiadásai 291 frt 84 kr.; a törzsvagyona 5264 frt 44 kr. A 6 ikán tartott közgyűlésen elnökké Németh Lipótné, alelnökké Jagits Józsefné, pénztárossá Herr Miklósné választották meg. Jegyzők: Margitai Péter és dr. Rüll B.

Gyöngyön körorvossá dr. Keresztes Jenő volt honvédfőorvos választott meg.

Gyilkosság áldozata lett f. hó 15-én Szabó István gyűdi lakos. Pincéjében agyonlöve találtatott a hordó mellett, a melyből a gyilkosság percében a kanosóba hort akart ereszteti; még halálakor is kezében tartotta a csapot, oly hirtelen történt halála. A gyilkosság gyanújában saját testvér-bátyja szolgálójával együtt, ki állítólag tőle 29 frtért a gyilkosságra bérrelve volt még karácsony előtt — de azt végre nem hajtotta — lettek letartóztatva a szolgáló bejelentésére. A kihallgatás most folyik — és már a napokban Pécsre kerülnek a gyanúsítottak.

Árverések, pályázatok, üzleti hírek a vidéken.* A szegszárdi belvárosi r. k. templom renoválására (kőműves, bádogos és asztalos munka) 703 frt 64 kr. előiránnyal irásbelileg pályázhatni f. hó 26-ikáig — A duna-szentgyörgyi evang.

* E rovatnak ezentúl állandó lesz a címe, hogy ez értesítéseket a n. közönség jó néven fogja venni. Egyáltalán tudatjuk, hogy a városi szegényház részére perselyt helyeztünk el szerkesztőségünkben. Akik e rovatnak értesítései következtében valamilyen álláshoz vagy üzlethez jutnak és ezért méltányosak a kárunk a k lenni, beküldendő adományukat a szegényház javára fogjuk adni. A szerk.

reformatus templom renoválására 18953 frt 40 kr. előiránnyal pályázni lehet február hó 18-ig. A kölkedi ev. ref. iskola építésére 5345 frt 47 kr. előiránnyal ajánlat tehető f. hó 20-ikáig. — Kánya községben (Tolnamegye dombóvári járás), a jegyzői állás február 7-ikén töltetik be; pályázhatni február 5-ig. — Simontornyan a községi végrehajtói állásra pályázat hirdettetett. — Tolnaszakálban a Cservölgyi patakmalom január 27-ikén nyilvános árverés alá kerül. — Kömlődön a dunaföldvári alapítv. uradalom az italmérvési jogot a vendéglővel együtt, vagy külön január hó 29-ikán nyilvános árverés mellett 3—6 évre bérbeadja.

Laptalajdonos és felelős szerkesztő:

FEILER MIHÁLY.

NYILT-TÉR.*

Färbige Seidenstoffe von 60 fr. bis fl. 7.65 p. Meter — alt und geputzt (circa 2500 verch. Farben und Dessins.)

Schwarze, weiße und färbige Seiden-Damaste von fl. 1.40 bis fl. 7.75 p. Met. (18 Qual.) — verfertigt rohen- und färbig in porto und postfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (R. u. R. Hofst.) Zürich. Muster umgeben, Briefe kosten 10 fr. Porto. 2479

Fodor Béla ügynök urnak Pécssett.

Többen figyelmeztettek, hogy Ön városzerte azt hieszteli, hogy én fizetéképtelenné lettem.

Hitelem megrontását czélzó ezen hiesztelést, roszakaratu ocsmány rágalomnak jelentem ki.

Grófs.

* Ezen rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

A pécsieknek
találkozó helyiségük
Budapestten a Rózsa-tér sarkán
Szöke Imre
etterme és sörccsarnoka.

Csak itt kaphatók pécsi, szökői villányi borok hamisítatlan legjobb minőségben jutányosan. 2563

FARSANGI CIKKEK.

Francia creppek, selyem gacék, atlaszok, moirék, crepp-lissek, tarlatánok, belépők.

minden színben és minőségben jutányos árak mellett

KLEIN TESTVÉREKNÉL

Pécssett, Király-utca Aranyhajó épület.
Minták kívánatra bérmentve.

H I R D E T É S E K.

P O L L Á K S O M A

PÉCSETT, Király utca 10. szám.

A farsangi évadra következő cikkeket ajánl:

Tarlatán, minden színben,

Creppe, minden színben,

báli legyezők, a legújabb divatnak,

belépő gallérok gyapot és atlaszból,

ezüst és arannyal átszőtt kelmék.

MOUL ES CREPPE-LISSE,

csipke és csipkekelmék,

kitünő jó minőségű vállfűző (Mieder.)

== CSIPKE ZSEBKENDŐK ==

SELYEM KEZTYÜK MINDEN SZINBEN,

ATLASZ, minden színben, méterje 75 krajcár,

1 pár arany lack cipő 2.95

1 „ fekete chevron cipő 2.85

1 pár fehér glace bőr cipő 3.50

1 „ báli harisnya 20 kr.

Férfi báli ing, legújabb fagon, 2 forint 50 krajcár.

1 pár glace báli keztyü fehér vagy szürke, 80 krajcár,

Férfi lack cipők párja 5 frt 50 kr.

SZALON FÉRFI CZIPO 4 forint 80 krajcár.

NYAKKENDŐK, GALLÉROK ÉS KÉZELŐK.

HELD GUSZTÁV

kárpitos és díszítő üzlete
(Pécsett, Mária és Megye-utczák sarkán.)

Ajánlja dús válaszléku
kész kárpitozott butorait.

Legdivatosabb
szoba berendezések,

— ottománok, —
legújabb párisi
háló-dívnak

továbbá
XV. Lajos korabeli kárpítdíszítések,
legelegánsabb butorszövetek, függő-
nyók rojttal, szőnyegek gyári-
áron számíttatnak. — Egyuttal ajánl-
kozom mindenféle butor-, díszítő és
bármily stílus szoba-kárpitozás kivite-
lére a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig
a lehető legutányosabb áron.

2192 HELD GUSZTÁV.

Egy jó könyv.

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan
rövidek és velősek, de mintha csak a gyakorlati
használatra termettek volna; nekem és családom-
nak a legkülönbözőbb betegségi esetekben igen
kiváló szolgálatokat tettek! Így és hasonlóképen
hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter
kiadó-intézete „A Betegbarát” című, rajzokkal
ellátott könyv elküldéséért majdnem napenként
kap. Mint az ahhoz nyomtatott s a szerencsésen
meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsít-
ják, az abban foglalt tanácsok követeése által
még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik
már minden reményt feladtak. E könyv, melyben
hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak
letelve, megérdemli a legkomolyabb figyelembé-
vétel minden beteg részéről, bámi bajban is szen-
vedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja,
az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar
nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címzet s
címezze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe
Lipscében. A megküldés ingyen történik.

Scholcz-féle sörcsarnok.

Sörház-utca 8. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség becses
tudására hozni, hogy a farsangi idény
alatt naponta reggel friss főzött **korhely-
levés** szolgáltatki ki.

Naponta a közkedvelt és a pécsi kiállítá-
son az ezüst állami éremmel kitüntetett
Scholcz-féle márcziusi sör-csapó-lá-
sa.

Továbbá jó és olcsó konyhámra, vendég-
lőmben vagy házon kívül előfizetéseknel kü-
lönös olcsó számítás.

Az újonnan, minden kényelmességek meg-
felelőleg épített helyiségeim (táncsterem
mel) a n. é. közönségnek bálók, lakodalmak
és ülésekre ingyen állanak rendelkezésükre.
Beesés látogatásért esdve, vagyok
kifutó tisztelettel

Minásch József,
vendéglős.

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kifutó hatása szer a gyomor minden betegségekben.

Védjegy: Felismerhetetlen étvágyhiány,
gyomorgöcs, rossz illatú lein-
zet, feltűvadás, savanyú felbőfénás,
kolika, gyomorhurut, gyomorfés,
homok- és darakepedés, májgás,
nyálkahártya-gyulladás, sárgaság, undor-
és hányás, fűfájás (ha a gyomortól ered),
gyomorgöcs, székszorulás, a gyo-
mornak sejtékel és italokkal való
túltelése, gúttak, lép-, máj- és
sárgaság bántalmak esetében. —
Egy üveges ára használati utá-
tással együtt 40 kr., kettős pa-
lacsák 70 kr.

Központi szétküldés Brády Károly
gyógyszerész által Kremsierben (Mor-
vország).

Kapható minden gyógyszerertában.

ÓVÁS: A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokat
hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden
üvegnek piros, a fenti védjegyvel ellátott borítékba
való becsülvés lenne és a minden üvegezh mellékel
használati utasításon meg kell figyelve lenni, hogy
az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyo-
mott.

Válódi minőségben kapható Pécssett ifj. Er-
reth János, Göbel Kálmán, az Irgalmasrendiek,
Sipőcz István, Zsigá László gyógyszerertárában. —
Barcsen Kolbu Sándor gyógyszerertárában. — Mohá-
csalon Luiszer Viktor. B.-Mágoos Szép Géza. — Pécs-
váradon Dvorsky Béla. — Siklóson Rónay Ferenc
és Petrasch — Sásdon Keller János. — Szigetvá-
ron Salamon Gyula és Visy Sándor. — Szászváron
Baltha László. — Villányon Csathó Gyula — Vaisz-
lón Horváth Ignác gyógyszerertárában.

Kitüntette:
Décs 1887 Budapest 1885 Pécs 1888
dícsérő oklevél kiállítási nagyérem. Áll. ezüstérem.

Domjan Othmár

Pécs, Arpád-utca 37. sz.

teke asztal, butor- és épület asztalos.

Ajánlja magát épület-munkák, ebédlők,
hálószobák elkészítésére szolid és kor-
szerűt izlésnek megfelelőleg.

Megrendelések jutányos árak mellett
gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

2571

A legjelesebbnek elismert
illatszerek
zsebkendőkre stb.

Lohse negyszeres kivonatai

Lohse féle gyöngyvirág
Lohse-féle heliotrope blanc
Lohse féle arany liliom

Uj! Lohse „Tatszés szerint” nevű parfüm **Uj!**
Cim: Gustav Lohse, Jägerstrasse 46. Berlin.

Kapható minden jók illatszere és pi-
pere kereskedőben.

Gazdáknak, malom- és géptulajdonosoknak
fontos!

Műlakatosi műhelyben egy
**gépépítészeti és javító
műhelylyel**

kibővittem és elvállalom minden e szakba
vágó munkák legpontosab kivitelét u. m.:
gőzgépek, kazánok, mozdonyok, különösen
utóbbiak tüzelő szerkezetének javítását
vagy átalakítását, úgy mint bár mily gép-
részeknek helyreállítását szakértő kivitelben
jutányos árak mellett.

Előírányzatokkal vagy árjegyzőkekkel
szivesen szolgálok mély tisztelettel

Kindl Ferencz,
Nepomuk-utca 33. sz.
2556

Nines többé fogfájás! Könnyen vérző beteg és
gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet
eltávolítja és kőpződését megakadályozja; a szájbűzt
azonnal megszünteti naponta használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító, valódi

Dr. POPP Anatherin
bíró szájbizé

kétszer oly nagy palackokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazzam

Dr. POPP fogpasztája mely a fogakat foly-
ton egészséges és szép
Állapotban tartja

Dr. POPP Anatherin fogpasztája mely a leg-
jobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és
a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora a legújabb fogszer, mely a fogakat
kölcsönöz annélkül, hogy
mint más fogporok a fogak zománczát megsejtetik.

Dr. POPP növényiszapana a legjobb
szappan, minden nemű bőrkintések ellen és külön-
ösen furdőkhöz.

Dr. POPP napraforgó (szapana) (nem glicerin) A
Vénus legfinomabb és a legfinomabb
divatpipere szappanak. A bőrt bár-onyfinomá tesziki.

Árak: Anatherin-szájbizé 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 kr.
Anatherin fogpasztája téglvében 1 frt 22 kr. Aromatikus
fogpasztája 85 kr. Fogpor dobozban 63 kr.
Növényiszapana 80 kr. Napraforgó szappan 40 kr.
Vénus szappan 50 kr. E szerk kaphatók: Pécsen: Ifj. Erreth J.,
Sipőcz J., Zsigá L., Göbel K. és az Irgalmasok gyógyszerertárában,
Alt és Bóhrn, Obetko Zs., Pachar E. kereskedéseikben.

Dr. POPP J. G. udv. fogorvos urnak.

Cs. és k. kir. kiz. szabadalmazott Anatherin
szájbizét vegyeszeti tanműhelyemben a lez-
szorosabb vegyi vizsgálatnak vettem alá, mely-
nek eredménye, hogy:

Anatherin-szájbizé kizárólag a legjobb mi-
nőségű alkatrészekből áll, melyek a nekik tu-
lajdonított előgyővervel teljes mértékben bir-
nak és tudományos tapasztalatok alapján

kellő szakértelmmel vannak összállítva, úgy
hogy a szájbizé használatba bármily fog-
és szájbajoknál általában az igazsághoz kö-
pest bármilyen legmelegebben ajánlható.

Dr. Werner.
a borozlói vegyeszeti intézet igazgatója, gyógyszerész és hites igazgató. 2493

Hamisítókörlet óvakodjunk!

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtekélyesebbnek elismert mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados
rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosúlyval
vannak ellátva.

Tartósság, pentosság és könnyű kezelésüknel
fogva az összes világkiállításon első díjat nyert leg-
kifutóbb mérlegek.

A jutányos árakban, melyek súlyokkal számi-
tott tízedes mérlegek áránál nem magasabbak, a hi-
tesítés, csomagolás és vasutra való feladás költségei
befoglalatlak. Gazdasági szerkés- s zász-mérlegeink
valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-
szerkezetek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll

Cim: Osztr-magyar
Fairbank társaság
mérleg- és gépgyára
John Block vezér-
igazgató Budapest,
Andrássy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest, K. Megyer.

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakos által feltalált és
osztrák császári és magyar kir.
kizárólagos szabadalmat nyert

Szopiana szájszesz.

Ára kicsinyben 1 üvegnek: 1 frt 05 kr. o. é.

Raktárak: Göbel Kálmán gyógyszerész urnál Pécssett.
Török József gyógyszerész urnál Budapesten és minden
nagyobb vidéki gyógyszerertában. Biró János gyógyszerész
urnál Kolozsvárott.

Főraktár Dr. Schulhof Adolf urnál Pécssett.
Kapható: Sipőcz István gyógyszerertárában. Reinfeld A, Alt
és Böhm üzletében.

Több mint 800 elismerő bizonyítvány orvosi tekintélyektől
előmutatható. 2279

1897. 888.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. bíróság 1392/1888. számú végzése által Szan'ter Gusztáv végrehajtató javára,

Kelemfi János cserkutili fakos

ellen 100 frt tőke s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 560 frtra becsült 2 ökor és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtnak

Mely árverésnek a 14209/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Cserkuton, az alperes lakásán leendő eszközöskére 1889-ik év január hó 22-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésben az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőknek becsáron alul eladtnak fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1889. évi Január hó 8. napján.

KREMMER FERENC,
kir. bírósági végrehajtó.

KREMLING KÁROLY

kárpos és díszítő üzlete, József-utca 28 sz.

Elvállal minden e szakba vágó kárpos és terem-díszítési munkákat, nem különben szobák kárposztását, továbbá kaphatók ugyanott

Kész butorok

u. m. pamlagok, ottomanok egész garnitúrák a legdiszesebbtől a leegyszerűbbig minden a legjutányosabb árak mellett.

Megrendelések vidékre is eszközölhetnek, ugymindennemű javítások is. Különbösen ajánlom a farsangi időnyre

táncztermek díszítését

izléses kivitelben és jutányos áron.

Minták és árjegyzékek bérmentve.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásért kezeskedik

KREMLING KÁROLY
Pécsen.

2557

Tüzelő fát

a legjutányosabb árért szállít a téli időnyre

SPITZER ADÁM
Haltér.

Elárúsító helyek: **Simon János** a Kistéren és **Mautner M.** üzletében Ferenciek utcájában. 2499

1226.1888. **Arverési hirdetmény.**

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 162 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbíróóság 11023. 11477. 11908. 12201. 13087 számú végzése által Hirschfeld S. Strasser és Könl, Böhm Gyula, Jak Freund és Deutoshländer és Pollák végrehajtató javára

Czirjak Ignác

ellen 1000 frt — kr tőke, ennek 1888. év aug. hó 7-ik napjától számított 6 százalék kamatai és eddig összesen 55 forint 75 kr perköltség követelése erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 301 frt 90 kr becsült bútort, ágy- és ruhahelyekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 17190/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsen az alperes lakásán síklósi országút 4. sz. a leendő eszközöskére 1889. év január hó 30-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésben az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőknek a becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsen, 1889. évi január hó 15. napján.

Kremmer Ferenc,
kir. bírósági végrehajtó

2574

Denaturált szesz

valamint legjobb finomított szesz alulírott nál a legolcsóbb napi árak mellett kapható.

Szíves megrendelések czimzendők

Kremzire Károly

szeszfőzde Barcs.

2568

568 sz.
p. 1889.

Hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi hogy **dr Blum Béla** pécsi kir. közjegyző hivatalos működését Pécsen (Mária-utca 4. sz. alatt) **1889. évi január hó 15-én kezdi meg.**

A pécsi kir. törvényszék 1889. január 15. t. ülésből.

Sável Kálmán
elnök.

Gálovits Arthur
jegyző.

Ezen bel- és külföldön általánosan elismert és legelőkelőbb orvosi tekintélyek által ajánlott gyógyboraimat csakis legjobb minőségű borokból és a legkitűnőbb anyagokból készítem, minek következtében ezen borok mint szongit, az éleberő fokozó, a vérképződést elősegítő, idegerősítő és ezenkívül még kitűnő étvágygerjesztő dietetikus készítmények.

Sipőcz-féle gyógyborok!

Pepsin-bor, kitűnő hatású mindennemű gyomorbetegségeknél, vérszegénység és tuberkulosus gyermekekéknél, megszünteti a gyomorfájdalmat a bor és sörnek túlságos élvezete után, 1 palack ár 1 frt 70 kr.

Coca-bor, az idegrendszer élénkítésére, erősítésére és tevékenységének fokozására orvosilag előnyösen ajánlott becsás szer, rögtön megszüntet mindennemű ideges fájdalmat, migrént, fog és arcfájdalmakat. 1 palack ára 2 forint.

China- és China-vasbor, sápadtság vérszegénység, étvágytalanságnál, általános gyengeségnél, hosszú és nehéz betegségek után a legjobb sikerrel lesz használva és végre kitűnő erősítő szernek bizonyul az aggkorban. 1 pal. ára 1.50. Tíz pal. egyszerre rendelve 12 frt. Ajánlom továbbá üdülők részére kitűnő minőségű Tokaji és Malaga gyógyborokat valamint legjobb minőségű valódi francia Cognacomat.

SIPŐCZ ISTVÁN gyógyszerész Pécsen.

Első pécsi temetkezési intézet „Kegyelet“

O-posta-utca 22-dik szám,

elvállalja a temetkezések rendezését

a tulajdonát képező, francia minta szerint épített díszes légmentes üveg- és nyitott halottas kocsijaiban, itt helyben és vidékre, olcsó és legszebb kivitelben.

Díszes ravatalozások fölállítását minden osztályhoz.

A halottak szállítását minden irányban Raktár érc- és fakoporsóból, szemfedők, sírkoszorúk, férfi és női halottas ruhákból. A pontos kivitelért az intézet alulírott tulajdonosai kezeskednek:

Hoffmann Károly, Edhoffer Ferenc, Hartl Ferenc, Szigriszt János, Kindl Ferenc, Lauber Rezső.

2052

GINDL ALAJOS, rendező.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az eddigi **K Ö S Z L JÁNOS** úrnál fenntartott

főügynökségünket

„Pécs és vidékére“

Feiler Mihály urra ruháztuk át

és kérjük a biztosítást kereső közönséget, hogy bizalmukkal nevezett úr közvetítésével társaságunkat megtisztelni kegyeskedjenek.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság Igazgatósága.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság Igazgatóságának fenti hirdetésével kapcsolatban, kérem a n. é. közönséget, hogy biztosítási ügyleteikben becses bizalmukkal engem megajándékozzon sziveskedjenek.

Irodahelyiség: **Lyceumi nyomda.**

Pécsen, 1889. január 1-én.

2561

Teljes tisztelettel
Feiler Mihály;
az E. M. Alt. B. T. pécsi főügynöke.

Fürdő-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, miszerint saját telkemen (siklósi országot 40. sz. a.) ujonnan fölépített „**Ferencz József**“ gőz-, zuhany- és kádfürdőmet

december hó 17-én megnyitottam.

Nem kimélt semmi költséget, sem fáradságot, hogy fürdőintézetem a jelenkor igényeinek úgy a közegészség, mint kényelem ekintetésben teljesen megfeleljen, miért is

kényelmes gőz-, lég- és kádfürdőkrol gondoskodtam, melyekben 25 zuhanyt alkalmaztam.

Ezenkívül megemlítom, miszerint a meleg- és hideg-madenczék naponként újra töltetnek, tehát folyton friss vízzel vannak ellátva. Fürdő-intézetemmel kapcsolatban csinosan berendezett olvasó-, illetőleg pihenő-termet rendeztem be, mely a n. é. fürdő közönség rendelkezésére áll.

Midőn midézeket a n. é. közönség becses tudomására hozom, kérem pártfogását és tömeges látogatását.

Kiváló tisztelettel

PINTÉR JÓZSEF,
a „Ferencz József“ fürdőintézet tulajdonosa.

F ü r d ő - á r a k !

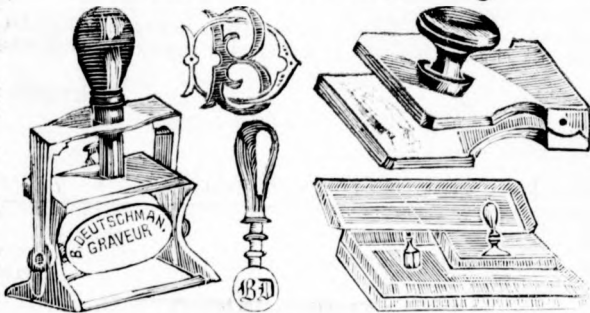
1 gőzfürdőjegy 60 kr.	1 katonajegy 40 kr.	1 kádfürdőjegy 2 személyre 90 kr.
25 10 frt	1 kádfürdőjegy 1 személyre 60 kr.	1 katonajegy 40 kr.

Ezen árak törülköző kendő és lepedővel értetnek.

A gőzfürdő nyitva van: Férfiaknak: reggel 7 órától 12-ig. — Nőknek: délután 2 órától 5-ig.

Kádfürdők: reggel 7 órától 12-ig, délután 2-től 7-ig.

Vésnöki műhely!

Alólírott tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönségnek jól berendezett

vésnöki műhelyemet,

hol minden e szakba vágó munkálatokat u. m: rugyanta, bélyegzők, pecsétnyomók, monogrammok készítését a legjutányosabb árak mellett a legcsinosabb kivitelben eszközölöm.

Vésnöki munkákat ezüstbe, aranyba, vagy bármily ércbe csinosan és olcsón készítek.

Tisztelettel

Deutschmann B. vésnök
Pécsett, Király-utca Bazárépület.

2503

NINCS TÖBBÉ FOGBAJ

soulaki (Gironde) apátság (Dom Maguelonne)

Rr. Pp benediktinuszainak

Elixir, por és fogpép

használata után
Kitüntetve 2 arany érem, és nedőn a boroszli 1880. évi és a londoni 1884. évi legelső jutalmak által. Feltalálótott 1373-ban Boursand Péter szerzetes által.

Benediktinusok ezen fogelixir-jének naponta való használata folytán, a melyből egy-két cseppnyi vízben feloldva használandó, megelőzi és gyógyítja a fog megfergesedését, a mennyiben fehérré teszi a fogakat és megerősíti s tökéletesen egézségessé teszi a foghúst.

Igazi szegálatot vélünk tenni olvasóinknak, amíőn e régi és hasznos szert figyelmükbe ajánljuk, a mely a legjobb és egyedüli gyógyszer a bajok ellenében. 2555

Alapítottott az üzlet 1807-ben, főügynökség: **SEGUIN** Bordeaux.

Kapható minden illatszertésnél, gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Főraktár ALT és BÖHM uraknál Pécsett Király-utca.

SCHÖN WALD IMRE

óras és ékszerész Pécsett.

Főüzlet Király (fő)-utca, a Hattyu-épületben. — Műhely Király (fő)-utca 38. sz. Mestrits-féle ház

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmét dusan berendezett, jól szabályozott

arany- és ezüst-óra, valamint **ékszer, arany- és ezüstáru raktáramra** felhívni, különösen kérem a most ujonnan készített

XV. és XVI. Lajos korabeli ezüst disztárgyakat

megtekinteni, a melyek elegáns kivitelők, célszerűségök és olcsó áruknál fogva, legalkalmasabb menyegzői ajándékoknak ajánlhatók. — A tárgyak jó minőségök és valódiságuk bizonyítására, a magy. kir. fémjelző hivatal által vannak megvizsgálva és annak fémjelével ellátva.

K i v o n a t a z á r j e g y z é k b ő l :

Gyári árak és legjobb minőségű tárgyak.	1 dupla köpenyű horgony Remontoir óra 15 frt — kr.	1 női ar. dpl. köpenyű óra kristály üveggel 24 frt — kr.	1 Inga minden negyélórát ütő és ismétlő művel elegáns dió vagy tölgyfa szekrényben 150 cm. hosszú 35 frt — kr.
1 (nickel) ány Remontoir óra, legjobb 7 frt — kr.	1 dupla köpenyű henger (Tula) oroszmánc óra 18 frt — kr.	1 uri arany óra 2-1/2-től egész 300-frtig.	Valódi ezüst gyermek. evőszerek 5,50
1 Cylinder-henger ezüst óra I. minőség 8 frt — kr.	1 dupla köpenyű horgony (ancor) orosz zománc óra legdiszesebb kivitelben 24 frt — kr.	1 Legjobb ang. ébresztő óra 4 frt 70 kr	Legcsinosabb női ar. lánc 24.—
1 legjobb ezüst Remontoir óra 10 frt — kr.	1 női arany Remontoir óra kristály üveggel 17 frt — kr.	1 8 nap járó óra 4 frt 60 kr.	" " gyűrű 7.—
1 dupla köpenyű ezüst Remontoir óra 14 frt — kr.		1 Inga óra 14 nap járó, oszinos szekrényben 12 frt — kr.	" " val. gyémánt 18.—
		1 Inga óra 14 nap járó, 16 frt — kr.	" " fülb. " 14.—
			Uri arany gyűrű 10.—

Óra-üvegek 10—15 kr; órarugók, a legjobb minőségűek, az órába téve 60 kr.

A legkényesebb órák, arany- és ezüst-tárgyak javítása nálam gyorsan és legjobban készíttetik.

Régi ékszerek és drágakőfoglalatok átalakítása a legújabb divat szerint nálam legcsinosabban készíttetik.

Miután csakis jó minőségű órákat tartok raktáron, és a javításokat lelkiismeretesen, pontosan készítem, ennél fogva minden tőlem eladott vagy javított óráért 5 évig jótállok.

A „Pécs” kishirdetései.

Minden szó egyszeri beiktatása 2 kr.

Két új ház Linc-utcában, egyik még évig, a másik 10 évig adómentes, mindegyik külön kerttel, az egyikben 4 szoba ugyanannyi konyha, a másikban egy 3 szobás lakás mellékkeliségekkel és egy pincz-lakás igen jutányos feltételek mellett eladó. Bővebb a kiadóhivatal.	Hirdetések jutányos áron főlvetetnek a kiadóhivatalban. Sorsjegyek, értékpapírok kedvező feltételek mellett kaphatók Hol? megmondja a kiadóhivatal. Ügynökök kerestek.	Leanderfák. szépen fejlett, egészséges, karvastagságu törzs szel, hely szűke miatt jutányos áron eladók. Ivánkovits István Dombó, u.p. Darány. Két szobás garcon lakás két ur részére butorral, vagy annélkül kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.	Községi számadási és állategészségügyi nyomtatványok új minta szerint, a legolcsóbb áron kaphatók lyc. nyomdában Pécs-ett.	Berbeadó egy 570 holdas birtok. — Hol? megmondja a kiadóhivatal. Jövedelmező vízi hengermalom szabad kézből eladó, esetleg pécsi szállóért vagy háztér becsérélhető. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.	Egy fiatal, intelligens — helybéli — 1000 frt fizetéssel dotál, állami tisztviselő — (nyugdíjképes) nősül: óhaj. E célból ismeretséget kíván kötni egy szerény igényű fiatal hölgyvel. Lehetőleg arcképpel ellátott levelek „Mirabeau I.” cím alatt poste restante Pécs-ett intézendők.
--	---	---	--	--	--

HIRDETMEŊY.

A PÉCS-BARANYAI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

1889. évi február hó 3-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja

XVI. évi RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. cz. részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 90. és 91. §§ ra,*) tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyat: 1) Közgyűlési elnök megválasztása. — 2) A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyeresemény felosztása. — 3) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság f. é. díjainak megállapítása. — 4) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.

Kelt Pécs-ett, 1889. évi január hó 16-án tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

*) Melynek értelmében a három hóval előbb ártirt részvények a közgyűlést legalább 24 órával megelőzőleg az intézet pénztáránál letéteményeszendők.

VAGYON A pécs-baranyai központi takarékpénztár mérleg-számlája. TEHER

Pénztárilári készlet	2.541.55
Leszámitolt váltók	503.631.55
Előlegek, kézi zálogra	2520. —
Kölesönök ingatlanokra	114.640.61
Értékpapírok	12.560. —
„ utáni kamat, dec. 31-ig	141.85
Törzsház	180.894.85
Felszerelvények 10% leírás után	1. 11.70
Letétemények	141.618. —
Perköltég előleg	300. —
Folyó számlák	97.724.53
Ingatlan kölesön kamat hátralék	192.92
Törzsház utáni jövedelem hátralék	309.69
Bank giro számla	656.93
	frt 1062645.28

Részvényalaptöke	frt 200.000. —	60.00. —
80% betétzéssel		12.692.12
Tartaléktöke		
Különleges tartalékok:		
Értékpapírok után	6.410.22	
Érezbetétek után	370.75	6.780.97
Nyugdíjalap		5.125.01
Hitelegyleti biztosíték		8.43
Tiszti biztosítékek		3.600. —
Különféle biztosítékek		138.018. —
Takarékbetétek		822.144.09
Fel nem vett osztalék		100. —
Nyereseményrészes betétek után fel nem vett osztalék		109.24
Átmeneti kamatok		2962.51
Nyeresemény egyenlegül		11104.91
		frt 1062645.28

TARTOZIK

Nyeresemény- és veszteség-számla.

KÖVETEL

Kamatokért:	
Takarékbetétek után	frt 3.270.76
Tartalékalap után	frt 718.44
Nyugdíjalap után	frt 290.10
Visszleszámitolás után	frt 656.21
Tiszti és szolgafizetésekért	34934.51
Lakbérért	4760. —
Irodai és perköltségeikért	400. —
Irodai és perköltségeikért	1322.39
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	200. —
Napibiztosok tiszteletdíja	598. —
Betét-kamat utáni adóért	332.09
Törzsház utáni adóért	8158.62
Törzsház utáni költségekért	1040.82
Jövedelmi adóért	204.92
Leírásokért.	
Váltóknál	6.374.78
Felszerelvényeknél 10%	145.70
Egyenleg tiszta nyereseményül	11.104.91
	frt 67571.79

Kamatokért:	
Váltóleszámitolások után	frt 35.087.76
Előlegezések után	frt 215.99
Kölesönök után	frt 6.061.40
Folyó számlák után	frt 3.118.15
Különféle után	frt 281. —
Értékpapírok után	frt 1.624.78
Nyeresemény-átmozat 1887. évről	685.09
Leirt váltó követelésekből befolyt	4.579.58
Törzsház utáni jövedelemért	14.122.84
Értékpapíroknál elért nyeresemény	1.796.20
	frt 67571.79

Pécs-ett, 1888. évi december hó 31-én.

Ludwig Karoly, pénztárnok.

Blauhorn Antal, igazgatósági elnök.

Kohárits N. János, könyvelő.

Jelen mérleg nyeresemény- és veszteség-számlákat a szabályszerben vezetett könyvekkel tételről-tételre összehasonlítván, azokat tökéletesen helyesnek találtuk.

Pécs-ett, 1889. évi január hó 14-én.

Az igazgatóság részéről kiküldött bizottság:
Varga Elek, Schönherr Mihály, Eizer János, Justus Lipót, Krausz Simon, Sipőcz István, Szeifritz Antal.

A felügyelő-bizottság:
Aldinger János, Dulánzky Adolf, Ivánkovits István, Zavaros Péter.